

Kwetsbaarheidsonderzoek bij ouderen

Bekegem

Rapport maart 2022

Inhoud

Inleiding	3
1. Analyse van de respons.....	4
2. Kenmerken van de respondenten	4
2.1 Geslacht.....	4
2.2 Leeftijd	5
2.3 Huishoudtype	5
2.4 Type woning	6
3. Kwetsbaarheidsscore.....	6
3.1 De totale kwetsbaarheidsscore	7
3.2 De 4 componenten van kwetsbaarheid	8
4. De verschillen in kwetsbaarheid.....	14
4.1 Naar geslacht.....	15
4.2 Naar leeftijd.....	20
4.3 Naar huishoudtype	25
4.4 Naar woningtype	31
5. Bijkomende kenmerken van de respondent.....	37
5.1 Professionele hulp aan huis.....	37
5.2 Sociaal contact.....	39
5.3 Boodschappen doen	41
6. Globale conclusie.....	43
Bijlage: Samenvattende tabellen	46

Inleiding

In 2004 startten de Vrije Universiteit Brussel en Hogeschool Gent op vraag van de provincie West-Vlaanderen met een onderzoek naar de noden en behoeften van 60-plussers in onze samenleving. Na ruim 10 jaar onderzoek brachten de Ouderenbehoefteonderzoeken (Belgian Aging Studies) de leefsituatie van meer dan 65.000 ouderen in Vlaanderen in kaart. De dataset die hierdoor opgebouwd werd, is de basis voor diverse onderzoeklijnen m.b.t. het ouder worden in Vlaanderen.

Een van de onderzoeklijnen is het kwetsbaarheidsinstrument.

De vaststelling dat 6,4% van de thuiswonende ouderen zorgtekorten rapporteert¹, heeft aanleiding gegeven tot het ontwikkelen van het kwetsbaarheidsinstrument. Het kwetsbaarheidsinstrument heeft als primair doel het detecteren van kwetsbare ouderen en het blootleggen van domeinen waarop de oudere kwetsbaar is. Op die manier kan er vanuit de zorginstanties gericht acties ondernomen worden om de kwetsbaarheidssituatie aan te pakken. Daarnaast biedt het instrument, wanneer er geaggregeerd wordt naar het niveau van de gemeente (of deelgemeente), ook de mogelijkheid om een beter inzicht te verwerven in de factoren die kunnen bijdragen tot kwetsbaarheid. Inzicht hebben in deze factoren is een noodzaak om beleidsmatig de juiste koers te kunnen bepalen en zo te komen tot een efficiënt preventiebeleid met de daaraan gekoppelde acties.

Tot slot kan het instrument dienen om kwetsbaarheid bij ouderen te monitoren en zo de evoluties inzake kwetsbaarheid en haar deelcomponenten in kaart te brengen.

Het ontwikkeld instrument, dat het resultaat is van een analyse van data uit de ouderenbehoefteonderzoeken, werd ook getoetst aan een reeds bestaand instrument om kwetsbaarheid te meten en heeft zo haar validiteit bewezen. De voordelen van het instrument t.a.v. reeds bestaande methodes om kwetsbaarheid te meten, is het feit dat het een zeer beknopte vragenlijst betreft die doorgaans door de respondenten zelf ingevuld kan worden. Screening op grotere schaal wordt aldus in de praktijk mogelijk gemaakt.

Voor u liggen de resultaten van de bevraging van de 80-plussers in deelgemeente Bekegem. De vragenlijsten werden door een pool van vrijwilligers verdeeld en opgehaald onder begeleiding van medewerkers van het gemeentebestuur van Ichtegem. Het Steunpunt Data & Analyse verwerkte de gegevens.

¹ Belgian Ageing Studies

1. Analyse van de respons

In Bekegem werden alle 80-plussers uitgenodigd om de vragenlijst in te vullen.

	Aantal vragenlijsten	Totaal 80-plussers in de populatie
Totaal	51	62

In totaal werden 51 enquêtes ingevuld. In verhouding tot het totaal aantal 80-plussers in Bekegem (62 volgens het Rijksregister op 01/01/2021) komt dit neer op 82,3% van alle 80-plussers.

Niet alle vragenlijsten werden echter volledig ingevuld. Voor 8 respondenten kon geen totale kwetsbaarheidsscore berekend worden omdat een of meerdere vragen niet werden ingevuld.

In totaal kan een kwetsbaarheidsscore berekend worden voor 84,3% van de respondenten (43 80-plussers). Berekend t.o.v. het totaal aantal 80-plussers is dit goed voor 69,4% van de doelgroep.

2. Kenmerken van de respondenten

2.1 Geslacht

	Aantal respondenten	Percentage respondenten	Percentage werkelijke bevolking 80-plussers
Man	24	47,1%	41,9%
Vrouw	27	52,9%	58,1%
Totaal	51	100%	100%

Ongeveer 47% van de respondenten is man. De vrouwelijke respondenten maken 53% van de respondenten uit. In de totale populatie in Bekegem vinden we voor deze leeftijdsgroep 41,9% mannen, wat een iets lager aandeel is dan het aandeel mannen in onze dataset. Het percentage vrouwen ligt bijgevolg in de werkelijke populatie iets hoger dan onder de respondenten.

Globaal genomen is de gekende verhouding tussen mannen en vrouwen onder de respondenten voldoende verantwoord om een analyse naar geslacht mogelijk te maken.

2.2 Leeftijd

	Aantal respondenten	Percentage respondenten	Percentage werkelijke bevolking 80-plussers
80-89 jaar	43	84,3%	88,7%
90-plus	8	15,7%	11,3%
Totaal	51	100%	100%

Ogesplitst naar leeftijd zien we dat 84,3% van de respondenten tussen de 80 en 89 jaar is. 15,7% is 90 jaar of ouder.

Globaal genomen is de gekende verhouding tussen de verschillende leeftijdsklassen onder de respondenten voldoende verantwoord om een analyse naar leeftijd mogelijk te maken.

2.3 Huishoudtype

	Aantal respondenten	Percentage respondenten	Percentage werkelijke bevolking 80-plussers
Alleenwonend	23	45,1%	41,9%
Samenwonend	28	54,9%	58,1%
Totaal	51	100%	100%

45,1% van de respondenten is een alleenwonend persoon. 54,9% van de respondenten woont samen met een andere persoon (partner, (klein)kinderen, broer/zus, ...).

In de totale populatie in Bekegem vinden we voor deze leeftijdsgroep 41,9% alleenwonenden, wat een iets lager aandeel is dan het aandeel alleenwonenden in onze dataset. Het percentage samenwonenden ligt bijgevolg in de werkelijke populatie iets hoger dan onder de respondenten.

Globaal genomen is de gekende verhouding tussen de alleenwonenden en de samenwonenden onder de respondenten voldoende verantwoord om een analyse naar huishoudtype mogelijk te maken.

2.4 Type woning

	Aantal respondenten	Percentage respondenten
Appartement	0	0%
Alleenstaande woning	38	74,5%
Rijwoning/halfopen bebouwing	13	25,5%
Totaal	51	100%

74,5% van de respondenten woont in een alleenstaande woning. Dit is het overgrote merendeel van de respondenten. Een vierde van de respondenten woont in een rijwoning of halfopen bebouwing en geen enkel respondent woont in een appartement.

3. Kwetsbaarheidsscore

De vragen uit de vragenlijst van het kwetsbaarheidsonderzoek stellen ons in staat om een kwetsbaarheidsscore te berekenen aan de hand waarvan we kunnen oordelen in welke mate iemand kwetsbaar is. We onderscheiden hierbij 3 categorieën: niet kwetsbare personen, mild kwetsbare personen en zeer kwetsbare personen. De opdeling in deze 3 categorieën van kwetsbaarheid gebeurt op basis van statistische berekeningen die door de HoGent en de VUB werden bepaald aan de hand van een uitgebreide oefening op een ruime dataset van het seniorenbehoefteonderzoek.²

Kwetsbaarheid bestaat voor ons uit 4 deelcomponenten:

- de fysieke kwetsbaarheid: in welke mate is de persoon nog in staat verschillende lichamelijke activiteiten uit te voeren?
- de sociale component: hoe groot is het netwerk waarop de persoon een beroep kan doen indien er zich iets voordoet?

² Voor meer informatie over de achterliggende methodologie en statistiek kan contact opgenomen met het Steunpunt Data & Analyse: data.analyse@west-vlaanderen.be.

- de psychologische component: hoe goed voelt de persoon zich in zijn vel en in welke mate voelt de persoon zich mentaal in staat om problemen aan te pakken?

- de omgevingscomponent: zijn de woning en de woonomgeving voldoende aangepast? Het opnemen van een omgevingscomponent maakt het gebruikte kwetsbaarheidsinstrument uniek in zijn soort.

Door de 4 componenten van kwetsbaarheid samen te nemen kunnen we een totale kwetsbaarheidsscore berekenen. Deze geeft weer in welke mate de respondenten als kwetsbaar kunnen worden beschouwd. Ook voor de 4 deelcomponenten kan berekend worden in welke mate de respondenten kwetsbaar zijn.

Aangezien sommige respondenten een of meerdere vragen niet invulden, is het niet altijd mogelijk om een kwetsbaarheidsscore te berekenen. Informatief geven we ook steeds het aantal en het percentage niet gekende gegevens weer aangezien dit per deelcomponent kan verschillen. Zo is het steeds duidelijk over welk aantal 80-plussers we uitspraken doen. De percentages die besproken worden, zijn steeds die percentages berekend ten opzichte van het aantal gekende gegevens.

3.1 De totale kwetsbaarheidsscore

	Aantal respondenten	Percentage	Percentage exclusief niet gekend
Niet kwetsbaar	17	33,3%	39,5%
Mild kwetsbaar	16	31,4%	37,2%
Zeer kwetsbaar	10	19,6%	23,3%
Totaal	43	84,3%	100,0%
Niet gekend	8	15,7%	
Absoluut totaal	51	100	

In totaal konden we deze kwetsbaarheidsscore berekenen voor 84,3% van alle respondenten. Ten opzichte van alle 80-plussers in Bekegem komt dit neer op 69,4%.

39,5% van alle respondenten die de volledige vragenlijst invulden, blijkt niet kwetsbaar te zijn. 37,2% is mild kwetsbaar en 23,3% van de respondenten is zeer kwetsbaar. In absolute cijfers komt dit neer op 10 zeer kwetsbare 80-plussers.

Gezien het feit dat voor 15,7% van de respondenten geen totale kwetsbaarheidsscore kon berekend worden, mogen we veronderstellen dat het aantal kwetsbare ouderen in werkelijkheid nog hoger ligt.

3.2 De 4 componenten van kwetsbaarheid

Fysieke component

	Aantal respondenten	Percentage	Percentage exclusief niet gekend
Niet kwetsbaar	28	54,9	54,9
Mild kwetsbaar	10	19,6	19,6
Zeer kwetsbaar	13	25,5	25,5
Totaal	51	100,0	100
Niet gekend	0	0,0	
Absoluut totaal	51	100	

De fysieke component meet in welke mate de 80-plussers nog in staat zijn om bepaalde lichamelijke activiteiten uit te voeren en indien zij hinder ondervinden, sinds hoe lang dit dan is.

Voor het berekenen van de kwetsbaarheidsscore op fysiek vlak komen 51 vragenlijsten in aanmerking: dit is 100% van alle respondenten.

Wat de fysiek van de respondenten betreft, stellen we vast dat 54,9% van de respondenten **niet kwetsbaar** is. Zij ondervinden in het dagelijks leven geen of nauwelijks lichamelijke beperkingen. 19,6% van de respondenten is **mild kwetsbaar** en kan sinds recentelijk (< 3 maanden) een of meerdere lichamelijke activiteiten niet meer uitvoeren.

25,5% van de respondenten is **zeer kwetsbaar** op lichamelijk vlak. Dit betekent dat zij hinder ondervinden bij het uitvoeren van meerdere lichamelijke activiteiten en dit al langer dan 3 maanden. In absolute cijfers komt dit neer op 13 fysiek zeer kwetsbare personen. Berekend ten opzichte van het totaal aantal 80-plussers in Bekegem komt dit neer op 21% fysiek zeer kwetsbare 80-plussers.

De vaakst vernoemde activiteit waarmee problemen ondervonden wordt, is het oplopen van een heuvel of trap. 49% van de respondenten ondervindt hier problemen mee. Voor 47,1% van de respondenten is dit reeds langer dan 3 maanden.

Op de 2de plaats ondervinden respondenten problemen met het buigen, tillen of bukken. 45,1% van de respondenten geeft aan hier problemen mee te hebben. Voor 41,2% van de respondenten is dit reeds langer dan 3 maanden.

Vervolgens blijkt een derde van de 80-plussers moeilijkheden te ondervinden met het maken van een wandeling in de buurt. Voor 31,4% van de respondenten is dit langer dan 3 maanden.

Het minst vaak geven de respondenten aan problemen te ondervinden met minder inspannende activiteiten zoals het legen van een brievenbus. Voor 31,4% van de respondenten is dit het geval. 27,4% van de respondenten ondervindt sinds meer dan 3 maanden problemen met minder inspannende activiteiten.

Psychologische component

	Aantal respondenten	Percentage	Percentage exclusief niet gekend
Niet kwetsbaar	33	64,7	67,3
Mild kwetsbaar	15	29,4	30,6
Zeet kwetsbaar	1	2,0	2,0
Totaal	49	96,1	100
Niet gekend	2	3,9	
Totaal	51	100	

Met het meten van de psychologische component trachten we in kaart te brengen in welke mate de 80-plusser zich mentaal goed voelt. Ervaren ze depressieve gevoelens, angst, onzekerheid? Enerzijds wordt er gepeild naar gevoelens van vereenzaming en anderzijds naar gevoelens van psychisch welbevinden.

Voor het berekenen van de kwetsbaarheidsscore op psychologisch vlak komen 49 vragenlijsten in aanmerking. Dit is 96,1% van alle vragenlijsten.

Wanneer we de groep beschouwen die deze vragen goed invulde, dan stellen we vast dat een grote meerderheid van de respondenten (67,3%) **niet kwetsbaar** is op psychologisch vlak. 30,6% van de respondenten is **mild kwetsbaar** en slechts 2% is **zeer kwetsbaar**. In absolute cijfers komt dit neer op 1 psychologisch zeer kwetsbare respondent. Berekend op het totaal aantal 80-plussers in Bekegem kunnen we spreken van minstens 1,6% psychologisch zeer kwetsbare 80-plussers.

Bekijken we deze component iets meer in detail:

Voor de vragen die peilen naar vereenzaming antwoordt 11,8% van de respondenten regelmatig een leegte om zich heen te voelen, 7,8% van de bevroegde ouderen mist mensen om zich heen en geen enkele respondent voelt zich vaak in de steek gelaten.

Op het vlak van het psychisch welbevinden geeft 2% van de respondenten aan zich ongelukkig of depressief te voelen. 9,8% van de ondervraagden heeft het gevoel niks meer waard te zijn en 3,9% heeft het gevoel constant onder spanning te staan. Tot slot geeft 7,8% van de respondenten aan het gevoel te hebben het zelfvertrouwen te verliezen en 5,9% meent problemen niet meer aan te kunnen.

Sociale component

	Aantal respondenten	Percentage	Percentage exclusief niet gekend
Niet kwetsbaar	16	31,4	36,4
Mild kwetsbaar	25	49,0	56,8
Zeep kwetsbaar	3	5,9	6,8
Totaal	44	86,3	100

Niet gekend	7	13,7	
Absoluut totaal	51	100	

De sociale component van kwetsbaarheid tracht een beeld te geven in welke mate de 80-plussers beschikken over een sociaal netwerk indien er zich problemen voordoen en in welke mate zij hierop beroep (kunnen) doen.

Voor het berekenen van de kwetsbaarheidsscore op sociaal vlak komen 44 vragenlijsten in aanmerking. Dit is 86,3% van alle vragenlijsten.

36,4% van de respondenten is **niet kwetsbaar** op sociaal vlak.

Het aandeel respondenten dat mild kwetsbaar is, is hier het hoogst. 56,8% van de respondenten scoort op de sociale component **mild kwetsbaar**. 6,8% van de respondenten is **zeer kwetsbaar** op sociaal vlak. In absolute cijfers komt dit neer op 3 zeer kwetsbare respondenten. Berekend ten opzichte van het totaal aantal 80-plussers in Bekegem komt dit neer op 4,8% sociaal zeer kwetsbare 80-plussers.

Bekijken we de sociale component meer in detail dan zien we dat 88,2% van de respondenten aangeeft voldoende mensen te kennen om in geval van nood op terug te vallen. Eveneens 88,2% zegt voldoende mensen te hebben waarmee ze zich verbonden voelen. En 92,2% van de respondenten meent dat ze veel mensen kennen waarop ze volledig vertrouwen.

Wanneer aan de respondenten gevraagd wordt op wie ze beroep kunnen doen indien ze voor een bepaalde tijd huishoudelijke activiteiten niet meer kunnen vervullen dan antwoordt 49% van de respondenten dat ze zich hiervoor op de zoon kunnen beroepen. Een gedeelte tweede plaats is voor de dochter en kleinkind (39,2%). Op de derde plaats komt de partner (29,4%). 23,5% van de respondenten kan hiervoor ook bij een buur terecht. Buren spelen dus een niet te onderschatten rol in de mantelzorg. In afnemende volgorde roepen de respondenten verder hulp in van: de schoonzoon en schoondochter (21,6%), een vriend (19,6%), een ander familielid (17,6%) en tot slot een broer/zus (3,9%).

Niet onbelangrijk is de groep van ouderen die aangeeft op niemand beroep te kunnen doen indien ze voor bepaalde tijd hulp zouden nodig hebben bij huishoudelijke activiteiten: 5,9% ofwel 3 80-plussers zou op niemand een beroep kunnen doen.

Omgevingscomponent

	Aantal respondenten	Percentage	Percentage exclusief niet gekend
Niet kwetsbaar	29	56,9	56,9
Mild kwetsbaar	16	31,4	31,4
Zeer kwetsbaar	6	11,8	11,8
Totaal	51	100,0	100
Niet gekend	0	0,0	
Absoluut totaal	51	100	

De omgevingscomponent geeft een beeld in welke mate de woning en de woonomgeving voldoende aangepast zijn voor de 80-plussers.

Voor het berekenen van de kwetsbaarheidsscore op de omgevingscomponent komen 51 vragenlijsten in aanmerking. Dit is 100% van alle vragenlijsten.

56,9% van de respondenten scoort zeer goed op dit domein en is **niet kwetsbaar**.

31,4% van de respondenten is **mild kwetsbaar** op de omgevingscomponent.

11,8% van de respondenten is **zeer kwetsbaar** op de omgevingscomponent. In absolute cijfers komt dit neer op 6 zeer kwetsbare personen. Berekend ten opzichte van het totaal aantal 80-plussers in Bekegem komt dit neer op 9,7% zeer kwetsbare 80-plussers op de omgevingscomponent.

Kijken we meer in detail waarmee de respondenten het meest problemen ondervinden voor hun woonomgeving dan zien we dat 13,7% van de respondenten aangeeft dat er onvoldoende comfort is in de woning. 3,9% van de respondenten vindt dat de woning moeilijk warm te stoken valt. Vervolgens is er telkens 1 respondent die meent dat de wijk niet bevalt, die vindt dat de woning in slechte staat verkeert of slecht onderhouden is en voor wie de woning niet geriefelijk genoeg is.

Conclusie globale kwetsbaarheidsscore

39,5% van alle respondenten die de volledige vragenlijst invulden, blijkt niet kwetsbaar te zijn. 37,2% is mild kwetsbaar en 23,3% van de respondenten is zeer kwetsbaar. In absolute cijfers komt dit neer op 10 80-plussers.

Bekijken we de verschillende deelcomponenten van kwetsbaarheid dan stellen we vast dat kwetsbaarheid zich niet op elke deelcomponent even sterk uit.

De sociale component telt de kleinste groep **niet kwetsbare personen**. 36,4% van de respondenten is niet kwetsbaar op sociaal vlak. Op fysiek vlak ligt het aandeel niet kwetsbare personen een heel stuk hoger (54,9%). Voor de omgevingscomponent komen we aan 56,9% niet kwetsbare ouderen. Het hoogste aandeel niet kwetsbare 80-plussers vinden we bij de psychologische component: 67,3% van de respondenten is niet kwetsbaar op deze component.

In de categorie **mild kwetsbaar** valt vooral het hoog aandeel op sociaal vlak op: 56,8% van de respondenten is matig sociaal kwetsbaar. Hier benaderen het aandeel mild kwetsbare respondenten op de psychologische en omgevingscomponent elkaar (resp. 30,6% en 31,4%). Voor de fysieke component geldt dat 19,6% van de bevroagde ouderen mild kwetsbaar is.

Kijken we naar het aandeel respondenten dat **zeer kwetsbaar** is dan zien we het hoogste aandeel respondenten op fysiek vlak. 1 op 4 80-plussers (25,5%) is zeer kwetsbaar op fysiek vlak. Op de 2de plaats komt de omgevingscomponent (met 11,8% respondenten dat zeer kwetsbaar is). Bij de sociale component blijkt 6,8% zeer kwetsbaar te zijn. Tot slot is het laagste aandeel zeer kwetsbare respondenten voor de psychologische component. Slechts 2% van de respondenten is psychologisch zeer kwetsbaar.

Er van uitgaande dat niet alleen de zeer kwetsbare maar ook de mild kwetsbare personen een potentiële aandachtsgroep zijn bij het aanpakken van kwetsbaarheid, komen we tot de conclusie dat kwetsbaarheid op sociaal vlak de grootste groep kwetsbare individuen oplevert. Op de 2de plaats komt de fysieke component en daarna de omgevingscomponent. De psychologische component heeft het kleinste aandeel mild en zeer kwetsbare personen.

4. De verschillen in kwetsbaarheid

In wat volgt gaan we na of we een verschil zien tussen verschillende groepen voor het aandeel kwetsbare personen. Concreet onderzoeken we of de totale kwetsbaarheidsscore en de scores op de deelcomponenten verschillend zijn tussen de respondenten naar:

- geslacht
- leeftijd
- type huishouden
- woningtype

Alvorens over te gaan op de bespreking van de tabellen, een kort woordje uitleg over hoe deze gelezen kunnen worden. Dit type tabellen komt ook meermaals terug verder in het rapport.

Wat we telkens willen doen is het vergelijken van de kwetsbaarheid voor verschillende categorieën van 80-plussers. Dit is bijvoorbeeld enerzijds de mannen en anderzijds de vrouwen. Andere categorieën die we verder in het rapport willen vergelijken zijn dan bijvoorbeeld “80-89-jarigen” – “+90-jarigen”; “alleenwonenden” – “samenwonenden”,

Voor elke categorie wordt het aantal en aandeel 80-plussers vermeld voor de kwetsbaarheidsklassen ‘niet kwetsbaar’, ‘mild kwetsbaar’ en ‘zeer kwetsbaar’. We vergelijken vervolgens telkens dezelfde kwetsbaarheidsklasse tussen de verschillende categorieën. Voor het gemak worden deze in de tabel ook steeds met eenzelfde kleur aangeduid. Concreet vergelijken we dus eerst het aandeel ‘niet kwetsbare’ mannen met het aandeel ‘niet kwetsbare’ vrouwen. Deze kwetsbaarheidsklasse wordt in de tabel telkens aangeduid met de kleur blauw. Voor de zeer kwetsbare personen doen we hetzelfde. Deze kwetsbaarheidsklasse is in de tabel aangeduid met de kleur geel.

4.1 Naar geslacht

Totale kwetsbaarheidsscore

Mannen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	9	37,5	47,4
Mild kwetsbaar	6	25,0	31,6
Zeer kwetsbaar	4	16,7	21,1
Totaal	19	79,2	100
Niet gekend	5	20,8	
Absoluut totaal	24	100	

Vrouwen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	8	29,6	33,3
Mild kwetsbaar	10	37,0	41,7
Zeer kwetsbaar	6	22,2	25,0
Totaal	24	88,9	100
Niet gekend	3	11,1	
Absoluut totaal	27	100	

In bovenstaande tabellen wordt het resultaat van de kwetsbaarheidsanalyse weergegeven voor mannen en vrouwen afzonderlijk. In totaal vulden 24 mannen de vragenlijst in. Het aantal vrouwelijke respondenten bedroeg 27. Het aandeel respondenten waarvoor er geen kwetsbaarheidsscore kon berekend worden, ligt hoger voor de mannelijke respondenten dan voor de vrouwelijke (20,8% t.o.v. 11,1%).

We stellen vast dat het aandeel **niet kwetsbaren** veel hoger ligt voor de mannen dan voor de vrouwen. 47,4% van de mannen is niet kwetsbaar t.o.v. 33,3% voor de vrouwen.

In de categorie **mild kwetsbaar** zien we een hoger aandeel bij de vrouwen. 41,7% van de vrouwelijke respondenten valt onder deze noemer. Bij de mannen ligt dit aandeel met 31,6% lager.

Het aandeel **zeer kwetsbare** personen ligt ook hoger bij de vrouwen dan bij de mannen. Voor de vrouwen komen we aan 25% van de respondenten in de categorie zeer kwetsbaar. Voor de mannen ligt dit lager met 21,1%.

Fysieke component

Mannen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	15	62,5	62,5
Mild kwetsbaar	4	16,7	16,7
Zeer kwetsbaar	5	20,8	20,8
Totaal	24	100,0	100
Niet gekend	0	0,0	
Absoluut totaal	24	100	

Vrouwen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	13	48,1	48,1
Mild kwetsbaar	6	22,2	22,2
Zeer kwetsbaar	8	29,6	29,6
Totaal	27	100,0	100
Niet gekend	0	0,0	
Absoluut totaal	27	100	

Voor de fysieke component stellen we vast dat de kwetsbaarheid hoger is bij de vrouwen dan bij de mannen.

Het aandeel **niet kwetsbare** respondenten bedraagt voor de mannen 62,5%. Voor de vrouwelijke respondenten is dit 48,1%.

Voor de fysiek **zeer kwetsbare** respondenten zien we omgekeerd een hoger aandeel kwetsbare personen onder de vrouwen (29,6%) dan onder de mannen (20,8%).

Dit geldt ook voor de **mild kwetsbare** personen: het vrouwelijke aandeel (22,2%) is hoger dan het mannelijke aandeel (16,7%).

Psychologische component

Mannen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	15	62,5	62,5
Mild kwetsbaar	9	37,5	37,5
Zeer kwetsbaar	0	0,0	0,0
Totaal	24	100,0	100
Niet gekend	0	0,0	
Absoluut totaal	24	100	

Vrouwen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	18	66,7	72,0
Mild kwetsbaar	6	22,2	24,0
Zeer kwetsbaar	1	3,7	4,0
Totaal	25	92,6	100
Niet gekend	2	7,4	
Absoluut totaal	27	100	

Vergelijken we mannen en vrouwen op de component psychologische kwetsbaarheid dan stellen we hier een grotere kwetsbaarheid bij de mannen vast.

Het aandeel **niet kwetsbare** mannen ligt met 62,5% lager dan het aandeel niet kwetsbare vrouwen (72%).

Voor de categorie **zeer kwetsbaar** vinden we ook een groter aandeel bij de vrouwelijke respondenten dan bij de mannelijke (4% t.o.v. 0%).

Maar het aandeel **mild kwetsbare** 80-plussers ligt voor de mannen (37,5%) hoger dan voor de vrouwen (24%).

Sociale component

Mannen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	7	29,2	36,8
Mild kwetsbaar	10	41,7	52,6
Zeer kwetsbaar	2	8,3	10,5
Totaal	19	79,2	100
Niet gekend	5	20,8	
Absoluut totaal	24	100	

Vrouwen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	9	33,3	36,0
Mild kwetsbaar	15	55,6	60,0
Zeer kwetsbaar	1	3,7	4,0
Totaal	25	92,6	100
Niet gekend	2	7,4	
Absoluut totaal	27	100	

Voor de sociale component zien we meer milde kwetsbaarheid bij de vrouwen en meer ernstige kwetsbaarheid bij de mannen.

Het percentage **niet kwetsbaren** op sociaal vlak is bij de mannen en de vrouwen min of meer gelijk (respectievelijk 36,8% en 36%).

In de categorie **mild kwetsbaar** zien we een hoger aandeel bij de vrouwen. 60% van de vrouwelijke respondenten valt onder deze noemer. Bij de mannen ligt dit aandeel met 52,6% lager.

Voor de categorie **zeer kwetsbaar** stellen we een hoger aandeel vast bij de mannen (10,5%) dan bij de vrouwen (4%).

Omgevingscomponent

Mannen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	15	62,5	62,5
Mild kwetsbaar	5	20,8	20,8
Zeer kwetsbaar	4	16,7	16,7
Totaal	24	100,0	100
Niet gekend	0	0,0	
Absoluut totaal	24	100	

Vrouwen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	14	51,9	51,9
Mild kwetsbaar	11	40,7	40,7
Zeer kwetsbaar	2	7,4	7,4
Totaal	27	100,0	100
Niet gekend	0	0,0	
Absoluut totaal	27	100	

Voor de omgevingscomponent stellen we meer kwetsbaarheid vast bij de vrouwen dan bij de mannen. Het percentage niet kwetsbare 80-plussers ligt bij de mannen (62,5%) hoger dan bij de vrouwen (51,9%). Vrouwen blijken vooral meer mild kwetsbaar te zijn voor deze component: 40,7% van hen is mild kwetsbaar tegenover 20,8% van de mannen. Wat betreft de ernstige kwetsbaarheid zien we daarentegen een hoger aandeel bij de mannen (16,7%) dan bij de vrouwen (7,4%).

Conclusie kwetsbaarheid naar geslacht

Voor de totale kwetsbaarheidsscore kunnen we concluderen dat vrouwen kwetsbaarder zijn dan mannen. Zowel het aandeel mild kwetsbare als het aandeel zeer kwetsbare 80-plussers ligt hoger bij

de vrouwen dan bij de mannen. Opgesplitst naar component van kwetsbaarheid stellen we vast dat dit niet altijd klopt. Op fysiek vlak zijn vrouwen duidelijk kwetsbaarder dan mannen. Ook voor de omgevingscomponent kunnen we dit besluiten al is het verschil daar minder groot. Wat betreft de psychologische component blijken mannen kwetsbaarder te zijn. Op sociaal vlak is de conclusie niet eenduidig: we zien meer milde kwetsbaarheid bij de vrouwen en meer ernstige kwetsbaarheid bij de mannen.

4.2 [Naar leeftijd](#)

In wat volgt bekijken we de kwetsbaarheidsscores voor enerzijds de senioren tussen de 80 en 89 jaar en anderzijds de senioren van 90 jaar of ouder. Opgepast, voor de groep van 90-plussers betreft het erg kleine aantallen, waardoor er voorzichtig met conclusies omgegaan moet worden.

Totale kwetsbaarheidsscore

80-89 jarigen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	15	34,9	42,9
Mild kwetsbaar	13	30,2	37,1
Zeer kwetsbaar	7	16,3	20,0
Totaal	35	81,4	100
Niet gekend	8	18,6	
Absoluut totaal	43	100	

90-plussers	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	2	25,0	25,0
Mild kwetsbaar	3	37,5	37,5
Zeer kwetsbaar	3	37,5	37,5
Totaal	8	100,0	100
Niet gekend	0	0,0	
Absoluut totaal	8	100	

Bovenstaande tabellen laten zien dat er een verschil is naar leeftijd tussen de senioren jonger dan 90 jaar en de oudere senioren (90+). Er bevinden zich zowel meer zeer kwetsbaren onder de 90-plussers als meer mild kwetsbaren.

42,9% van de 80-89-jarigen is **niet kwetsbaar**. Voor de 90-plussers ligt het aandeel niet kwetsbare personen op 25%.

In de categorie **mild kwetsbaar** zien we een hoger aandeel 90-plussers. 37,5% van de 90-plussers is mild kwetsbaar t.o.v. 37,1% bij de 80-89-jarigen.

Bij de **zeer kwetsbare** ouderen zien we hetzelfde: 20% van de 80-89-jarigen valt binnen de categorie zeer kwetsbaar. Voor de 90-plussers is dit 37,5% van de respondenten.

Fysieke component

80-89-jarigen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	25	58,1	58,1
Mild kwetsbaar	8	18,6	18,6
Zeet kwetsbaar	10	23,3	23,3
Totaal	43	100,0	100
Niet gekend	0	0,0	
Absoluut totaal	43	100	

90-plussers	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	3	37,5	37,5
Mild kwetsbaar	2	25,0	25,0
Zeet kwetsbaar	3	37,5	37,5
Totaal	8	100,0	100
Niet gekend	0	0,0	
Absoluut totaal	8	100	

Op lichamelijk vlak speelt leeftijd zeker een rol in de mate van kwetsbaarheid.

37,5% van de respondenten ouder dan 90 jaar is **niet kwetsbaar** op fysiek vlak. Voor de 80-89-jarigen ligt dit aandeel veel hoger, namelijk 58,1%.

Voor de categorie **mild kwetsbaar** zien we meer kwetsbare personen bij de 90-plussers: 25% tegenover 18,6% bij de 80-89-jarigen.

Wat betreft de **zeer kwetsbare** ouderen zien we hetzelfde: 37,5% van de 90-plussers blijkt fysiek zeer kwetsbaar te zijn tegenover 23,3% van de 80-89-jarigen.

Psychologische component

80-89 jarigen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	27	62,8	65,9
Mild kwetsbaar	13	30,2	31,7
Zeer kwetsbaar	1	2,3	2,4
Totaal	41	95,3	100
Niet gekend	2	4,7	
Absoluut totaal	43	100	

90-plussers	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	6	75,0	75,0
Mild kwetsbaar	2	25,0	25,0
Zeer kwetsbaar	0	0,0	0,0
Totaal	8	100,0	100
Niet gekend	0	0,0	
Absoluut totaal	8	100	

Het aantal **niet kwetsbare** personen is voor de psychologische component bij beide leeftijdscategorieën de grootste groep. 65,9% van de <90-jarigen is niet kwetsbaar op psychologisch vlak. Voor de 90-plussers ligt dit aandeel op 75%.

Voor de categorie **mild kwetsbaar** hebben de 80-89-jarigen een hoger aandeel dan de 90-plussers (31,7% t.o.v. 25%).

In de hoogst **kwetsbare** categorie is het aandeel ook bij de 80-89-jarigen hoger (2,4% tegenover 0% bij de 90-plussers).

Sociale component

80-89-jarigen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	13	30,2	36,1
Mild kwetsbaar	20	46,5	55,6
Zeer kwetsbaar	3	7,0	8,3
Totaal	36	83,7	100
Niet gekend	7	16,3	
Absoluut totaal	43	100	

90-plussers	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	3	37,5	37,5
Mild kwetsbaar	5	62,5	62,5
Zeer kwetsbaar	0	0,0	0,0
Totaal	8	100,0	100
Niet gekend	0	0,0	
Absoluut totaal	8	100	

Op sociaal vlak is het aandeel niet kwetsbare ouderen vergelijkbaar bij de jonge en oudere 80-plussers. 36,1% van de senioren jonger dan 90 jaar is **niet kwetsbaar** op sociaal vlak. Voor de 90-plussers ligt het aandeel niet kwetsbare personen met 37,5% ongeveer gelijk.

Opvallend is het hoge aandeel **mild kwetsbare** personen bij de beide leeftijdsgroepen: 55,6% van de 80-89-jarigen en 62,5% van de 90-plussers is mild kwetsbaar op sociaal vlak.

Het aandeel sociaal **zeer kwetsbare** personen ligt hoger bij de 80-89-jarigen (8,3%) omdat er bij de 90-plussers niemand zeer kwetsbaar scoort.

Omgevingscomponent

80-89-jarigen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	27	62,8	62,8
Mild kwetsbaar	12	27,9	27,9
Zeet kwetsbaar	4	9,3	9,3
Totaal	43	100,0	100
Niet gekend	0	0,0	
Absoluut totaal	43	100	

90-plussers	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	2	25,0	25,0
Mild kwetsbaar	4	50,0	50,0
Zeet kwetsbaar	2	25,0	25,0
Totaal	8	100,0	100
Niet gekend	0	0,0	
Absoluut totaal	8	100	

Wat betreft de omgevingscomponent zijn er grote verschillen tussen de 2 leeftijdsgroepen.

Het aandeel **niet kwetsbare** personen ligt veel hoger voor de 80-89-jarigen dan voor de 90-plussers (62,8% t.o.v. 25%).

90-plussers blijken vaker **mild kwetsbaar** te zijn wat betreft de woning en omgeving: de helft van hen scoort mild kwetsbaar hiervoor. Terwijl 27,9% van de 80-89-jarigen mild kwetsbaar blijkt te zijn op deze component.

Hetzelfde geldt voor de categorie **zeer kwetsbaar**: met 25% zeer kwetsbare personen ligt het aandeel hoger bij de oudste senioren dan bij de jongere senioren waar dit percentage 9,3% bedraagt.

Conclusie kwetsbaarheid naar leeftijd

Globaal genomen kunnen we stellen dat er een verschil is tussen de 80-89-jarigen en de 90-plussers. Er bevinden zich zowel meer zeer kwetsbaren onder de 90-plussers als meer mild kwetsbaren.

Op lichamelijk vlak speelt leeftijd zeker een rol in de mate van kwetsbaarheid. Zowel de groep van mild kwetsbare ouderen als de groep van zeer kwetsbare ouderen is groter bij de 90-plussers dan bij de 80-89-jarigen.

Voor de psychologische component vinden we meer mild en zeer kwetsbare personen bij de 80-89-jarigen dan bij de 90-plussers. Er scoort trouwens geen enkele 90-plusser mentaal zeer kwetsbaar.

Voor de sociale component is er nagenoeg geen verschil te zien.

Wat betreft de omgevingscomponent is er dan wel weer duidelijk een verschil tussen de twee leeftijdsgroepen. 90-plussers blijken vaker mild en zeer kwetsbaar te zijn wat betreft de woning en omgeving. Het aandeel niet kwetsbare personen ligt veel hoger voor de 80-89-jarigen dan voor de 90-plussers.

4.3 Naar huishoudtype

Naar huishoudtype werd een opdeling gemaakt tussen de alleenwonende en de samenwonende respondenten.

Totale kwetsbaarheidsscore

Alleenwonend	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	6	26,1	33,3
Mild kwetsbaar	7	30,4	38,9
Zeer kwetsbaar	5	21,7	27,8
Totaal	18	78,3	100
Niet gekend	5	21,7	
Absoluut totaal	23	100	

Samenwonend	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	11	39,3	44,0
Mild kwetsbaar	9	32,1	36,0
Zeer kwetsbaar	5	17,9	20,0
Totaal	25	89,3	100
Niet gekend	3	10,7	
Absoluut totaal	28	100	

Er zijn grote verschillen in bovenstaande tabellen.

Voor de totale kwetsbaarheidsscore stellen we vast dat het kleinste verschil tussen de 2 types huishoudens voorkomt bij het aandeel **mild kwetsbare** 80-plussers: 36% bij de samenwonenden t.o.v. 38,9% bij de alleenwonenden).

Het verschil tussen de alleenwonenden en de samenwonenden zit hier vooral in de categorieën niet en zeer kwetsbaar. Het percentage **niet kwetsbare** respondenten ligt bij de samenwonenden veel hoger dan bij de alleenwonenden (44% t.o.v. 33,3%). Voor de categorie **zeer kwetsbaar** zien we daarentegen een hoger aandeel bij de alleenwonenden dan bij de samenwonenden (27,8% t.o.v. 20%).

Fysieke component

Alleenwonend	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	12	52,2	52,2
Mild kwetsbaar	4	17,4	17,4
Zeer kwetsbaar	7	30,4	30,4
Totaal	23	100,0	100
Niet gekend	0	0,0	
Absoluut totaal	23	100	

Samenwonend	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	16	57,1	57,1
Mild kwetsbaar	6	21,4	21,4
Zeer kwetsbaar	6	21,4	21,4
Totaal	28	100,0	100
Niet gekend	0	0,0	
Absoluut totaal	28	100	

Op lichamelijk vlak zijn de alleenwonenden globaal genomen kwetsbaarder dan de samenwonenden. Het aandeel **zeer kwetsbare** personen ligt voor de alleenwonenden hoger: 30,4% van de alleenwonenden en 21,4% van de samenwonenden is zeer kwetsbaar op fysiek vlak.

Bij de groep van samenwonenden vinden we wel een iets hoger aandeel terug van de **mild kwetsbaren**: 21,4% tegenover 17,4% bij de alleenwonenden. Het aandeel **niet kwetsbare** personen ligt lager bij de alleenwonenden (52,2%) dan bij de samenwonenden (57,1%).

Psychologische component

Alleenwonend	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	17	73,9	77,3
Mild kwetsbaar	4	17,4	18,2
Zeer kwetsbaar	1	4,3	4,5
Totaal	22	95,7	100
Niet gekend	1	4,3	
Absoluut totaal	23	100	

Samenwonend	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	16	57,1	59,3
Mild kwetsbaar	11	39,3	40,7
Zeer kwetsbaar	0	0,0	0,0
Totaal	27	96,4	100
Niet gekend	1	3,6	
Absoluut totaal	28	100	

Samenwonenden zijn globaal psychologisch meer kwetsbaar dan alleenwonenden.

Op psychologisch vlak ligt het aandeel **mild kwetsbare** personen veel hoger bij de samenwonenden dan bij de alleenwonenden. 40,7% van de samenwonende 80-plussers is mild kwetsbaar op psychologisch vlak t.o.v. 18,2% bij de alleenwonenden. Het aandeel **zeer kwetsbare** personen ligt daarentegen net iets hoger voor de alleenwonenden dan voor de samenwonenden; er is namelijk geen enkele zeer kwetsbare samenwonende 80-plusser en bij de alleenwonenden gaat het ook om slechts 1 oudere.

Bijgevolg vinden we met 77,3% een hoger aandeel **niet kwetsbare** personen bij de alleenwonenden dan bij de samenwonenden (59,3%).

Sociale component

Alleenwonend	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	7	30,4	36,8
Mild kwetsbaar	11	47,8	57,9
Zeer kwetsbaar	1	4,3	5,3
Totaal	19	82,6	100
Niet gekend	4	17,4	
Absoluut totaal	23	100	

Samenwonend	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	9	32,1	36,0
Mild kwetsbaar	14	50,0	56,0
Zeer kwetsbaar	2	7,1	8,0
Totaal	25	89,3	100
Niet gekend	3	10,7	
Absoluut totaal	28	100	

Voor de sociale component zien we nagenoeg geen verschillen. Er is een gelijkaardig aandeel **niet kwetsbare** personen bij de alleenwonende en samenwonende respondenten (ongeveer 36%).

Het aandeel alleenstaande personen dat **mild kwetsbaar** is op sociaal vlak ligt eveneens dicht bij elkaar (57,9% bij de alleenwonenden t.o.v. 56% bij de samenwonenden).

Met 8% sociaal **zeer kwetsbare** personen scoren de samenwonenden iets hoger dan de alleenwonenden (5,3%).

Omgevingscomponent

Alleenwonend	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	14	60,9	60,9
Mild kwetsbaar	6	26,1	26,1
Zeer kwetsbaar	3	13,0	13,0
Totaal	23	100,0	100
Niet gekend	0	0,0	
Absoluut totaal	23	100	

Samenwonend	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	15	53,6	53,6
Mild kwetsbaar	10	35,7	35,7
Zeer kwetsbaar	3	10,7	10,7
Totaal	28	100,0	100
Niet gekend	0	0,0	
Absoluut totaal	28	100	

Tot slot stellen we vast dat voor het domein wonen en woonomgeving samenwonenden een klein beetje kwetsbaarder blijken dan alleenwonenden.

Het percentage **niet kwetsbare** ouderen is voor zowel de alleenwonenden als de samenwonenden het grootst (respectievelijk 60,9% en 53,6%).

Vervolgens vinden we bij de samenwonenden een hoger aandeel **mild kwetsbaren** (35,7% t.o.v. 26,1%) en bij de alleenwonenden een hoger aandeel **zeer kwetsbaren** (13% t.o.v. 10,7%).

Conclusie kwetsbaarheid naar huishoudtype

Voor de totale kwetsbaarheidsscore stellen we vast dat het kleinste verschil tussen de 2 huishoudtypes voorkomt bij het aandeel mild kwetsbare 80-plussers. Het verschil tussen de alleenwonenden en de samenwonenden zien we in de categorieën niet en zeer kwetsbaar. Het percentage niet kwetsbare respondenten ligt bij de samenwonenden veel hoger dan bij de alleenwonenden. Voor de categorie zeer kwetsbaar zien we daarentegen een hoger aandeel bij de alleenwonenden dan bij de samenwonenden.

Op het niveau van de deelcomponenten stellen we het volgende vast. Op lichamelijk vlak zijn de alleenwonenden globaal genomen kwetsbaarder dan de samenwonenden. Samenwonenden zijn globaal psychologisch meer kwetsbaar dan alleenwonenden. Voor de sociale component zien we nagenoeg geen verschillen. Tot slot stellen we vast dat voor het domein wonen en woonomgeving samenwonenden een klein beetje kwetsbaarder blijken dan alleenwonenden.

4.4 Naar woningtype

Tot slot bekijken we nog de invloed van het woningtype van de 80-plusser op de kwetsbaarheid. We beschouwen 2 categorieën: alleenstaande woning en rijwoning/halfopen woning.

Totale kwetsbaarheidsscore

Alleenstaande woning	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	15	39,5	48,4
Mild kwetsbaar	11	28,9	35,5
Zeer kwetsbaar	5	13,2	16,1
Totaal	31	81,6	100
Niet gekend	7	18,4	
Absoluut totaal	38	100	

Rijwoning/ halfopen woning	Aantal	Percentage	Percentage excl. Niet gekend
Niet kwetsbaar	2	15,4	16,7
Mild kwetsbaar	5	38,5	41,7
Zeer kwetsbaar	5	38,5	41,7
Totaal	12	92,3	100
Niet gekend	1	7,7	
Absoluut totaal	13	100	

De percentages voor de twee categorieën van woningtype zijn erg uiteenlopend. Wat betreft de totale kwetsbaarheid zien we dat de respondenten wonend in een rijwoning kwetsbaarder zijn dan de respondenten wonend in een alleenstaande woning. Het aandeel **zeer en mild kwetsbare** personen ligt veel hoger voor de bewoners van een rijwoning.

Fysieke component

Alleenstaande woning	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	25	65,8	65,8
Mild kwetsbaar	6	15,8	15,8
Zeer kwetsbaar	7	18,4	18,4
Totaal	38	100,0	100
Niet gekend	0	0,0	
Absoluut totaal	38	100	

Rijwoning/ halfopen woning	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	3	23,1	23,1
Mild kwetsbaar	4	30,8	30,8
Zeer kwetsbaar	6	46,2	46,2
Totaal	13	100,0	100
Niet gekend	0	0,0	
Absoluut totaal	13	100	

Op lichamelijk vlak zien we ook grote verschillen tussen de verschillende woningtypes. De groep **niet kwetsbare** ouderen is bij de bewoners van een alleenstaande woning groter dan bij de bewoners van een rijwoning/halfopen woning (65,8% t.o.v. 23,1%). Bij de ouderen die in een rijwoning/halfopen woning wonen vinden we dan weer meer **mild kwetsbare** personen terug: 30,8 van hen blijkt fysiek toch enigszins kwetsbaar te zijn, terwijl dit het geval is voor bijna 16% van de ouderen die in een alleenstaande woning woont. Ook het aandeel lichamelijk **zeer kwetsbare** ouderen is bij de bewoners van een rijwoning/halfopen woning veel hoger dan bij de bewoners van een alleenstaande woning (46,2% t.o.v. 18,4%).

Psychologische component

Alleenstaande woning	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	26	68,4	70,3
Mild kwetsbaar	10	26,3	27,0
Zeer kwetsbaar	1	2,6	2,7
Totaal	37	97,4	100
Niet gekend	1	2,6	
Absoluut totaal	38	100	

Rijwoning/ halfopen woning	Aantal	Percentage	Percentage excl. Niet gekend
Niet kwetsbaar	7	53,8	58,3
Mild kwetsbaar	5	38,5	41,7
Zeer kwetsbaar	0	0,0	0,0
Totaal	12	92,3	100
Niet gekend	1	7,7	
Absoluut totaal	13	100	

Ook op psychologisch vlak zijn er dezelfde verschillen naargelang het woningtype.

We vinden het grootste aandeel **niet kwetsbare** personen bij de bewoners van een alleenstaande woning. 70,3% van deze respondenten is niet kwetsbaar op psychologisch vlak. Voor de bewoners van een rijwoning/halfopen woning ligt het aandeel niet kwetsbaren lager (58,3%).

De groep van **mild kwetsbare** personen blijkt het grootst te zijn bij de bewoners van een rijwoning/halfopen woning: 41,7% van de 80-plussers in deze categorie blijkt mild kwetsbaar te zijn op psychologisch vlak, terwijl dit voor de bewoners van een alleenstaande woning 27% is.

Het verschil voor de **zeer kwetsbare** ouderen is klein aangezien er slechts 1 oudere in een alleenstaande woning psychologisch zeer kwetsbaar blijkt te zijn.

Sociale component

Alleenstaande woning	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	11	28,9	34,4
Mild kwetsbaar	18	47,4	56,3
Zeer kwetsbaar	3	7,9	9,4
Totaal	32	84,2	100
Niet gekend	6	15,8	
Absoluut totaal	38	100	

Rijwoning/ halfopen woning	Aantal	Percentage	Percentage excl. Niet gekend
Niet kwetsbaar	5	38,5	41,7
Mild kwetsbaar	7	53,8	58,3
Zeër kwetsbaar	0	0,0	0,0
Totaal	12	92,3	100
Niet gekend	1	7,7	
Absoluut totaal	13	100	

Op sociaal vlak is er ook een verschil tussen de ouderen naargelang de soort woning waarin men woont. Globaal genomen zijn bewoners van een alleenstaande woning sociaal kwetsbaarder dan bewoners van een rijwoning/halfopen woning.

Ongeveer 56%-58% van de ouderen, bij beide categorieën, is **mild kwetsbaar** op sociaal vlak. Bijna 10% van de 80-plussers wonende in een alleenstaande woning blijkt daarentegen sociaal **zeer kwetsbaar** te zijn. Bij de bewoners van een rijwoning/halfopen woning scoort geen enkele oudere in deze categorie. Tot slot zien we dat het aandeel sociaal niet kwetsbare ouderen hoger ligt bij de ouderen in een rijwoning/halfopen woning (41,7%) dan bij de ouderen in een alleenstaande woning (34,4%).

Omgevingscomponent

Alleenstaande woning	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	24	63,2	63,2
Mild kwetsbaar	9	23,7	23,7
Zeër kwetsbaar	5	13,2	13,2
Totaal	38	100,0	100
Niet gekend	0	0,0	
Absoluut totaal	38	100	

Rijwoning/ halfopen woning	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	5	38,5	38,5
Mild kwetsbaar	7	53,8	53,8
Zeer kwetsbaar	1	7,7	7,7
Totaal	13	100,0	100
Niet gekend	0	0,0	
Absoluut totaal	13	100	

Hier zijn er ook opnieuw grote verschillen in de resultaten naargelang het woningtype.

Wat betreft het aandeel **mild kwetsbare** respondenten zien we dat er meer dan dubbel zoveel ouderen in een rijwoning/halfopen woning (53,8%) in deze categorie valt dan bij de ouderen in een alleenstaande woning (23,7%).

Bij de categorie **zeer kwetsbaar** zien we het omgekeerde: 7,7% van de ouderen in een rijwoning/halfopen woning is zeer kwetsbaar wat betreft de wooncomponent, terwijl dit bijna het dubbele is bij de ouderen in een alleenstaande woning (13,2%).

Bijgevolg is er ook een groot verschil tussen de aandelen **niet kwetsbare** ouderen. Bijna tweederde van de ouderen in een alleenstaande woning is niet kwetsbaar tegenover iets meer dan een derde van de ouderen in een rijwoning/halfopen woning.

Conclusie kwetsbaarheid naar woningtype

Naar woningtype stellen we vast dat wat betreft de totale kwetsbaarheid er grote verschillen zijn tussen de respondenten wonend in een alleenstaande woning en de respondenten wonend in een rijwoning/halfopen woning. De respondenten wonend in een rijwoning zijn kwetsbaarder dan de respondenten wonend in een alleenstaande woning. Het aandeel **zeer en mild kwetsbare** personen ligt veel hoger voor de bewoners van een rijwoning.

Bekijken we dit op het niveau van de deelcomponenten dan stellen we vast dat de globale conclusie niet opgaat voor elke deelcomponent.

Zowel op fysiek als op psychologisch vlak blijken de ouderen in een rijwoning/halfopen woning duidelijk kwetsbaarder dan de ouderen in een alleenstaande woning.

Op sociaal vlak geldt het omgekeerde: globaal genomen zijn bewoners van een alleenstaande woning sociaal kwetsbaarder dan bewoners van een rijwoning/halfopen woning.

Bij de wooncomponent is de conclusie minder eenduidig. De ouderen in een rijwoning/halfopen woning zijn kwetsbaarder dan ouderen in een alleenstaande woning, maar vooral wat betreft milde kwetsbaarheid.

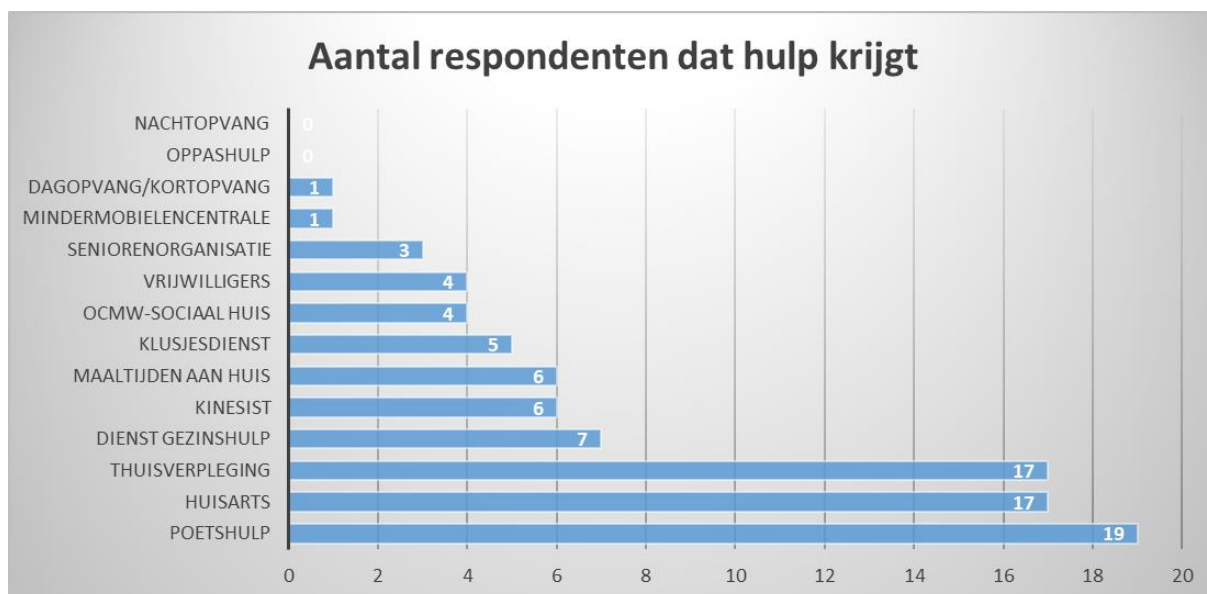
5 Bijkomende kenmerken van de respondent

5.1 Professionele hulp aan huis

	Aantal	Percentage
Ja	33	64,7
Nee	18	35,3
Totaal	51	100

64,7% van de respondenten geeft aan professionele hulp aan huis te ontvangen. Iets meer dan een derde (35,3%) van de respondenten doet geen beroep op professionele hulp.

De volgende grafiek geeft weer van wie de respondenten hulp krijgen.

Uit de grafiek kunnen we opmaken dat de respondenten het vaakst beroep doen op een poestdienst: 19 ouderen van de 33 die aangeven professionele hulp te ontvangen (=57,6%), doet beroep op een poetshulp. De huisarts en de thuisverpleging komen op de 2de en 3de plaats. 51,5% van de respondenten beroept zich al eens op de huisarts of de thuisverpleging.

Iets meer dan een vijfde (21,2%) krijgt hulp van een dienst gezinshulp en 18,2% gaat naar een kinesist. Eveneens bijna een vijfde (18,2%) ontvangt maaltijden aan huis. 15,2% schakelt wel eens een klusjesdienst in. 12,1% van de ouderen doet beroep op het OCMW en eveneens 12,1% doet soms eens beroep op vrijwilligers. De andere categorieën werden minder vaak aangeduid. Nachtopvang en oppashulp werden geen enkele keer door een respondent aangevinkt.

Bekijken we nu of er een verschil is inzake kwetsbaarheid tussen de personen die reeds hulp aan huis ontvangen en de personen die op vandaag nog geen hulp ontvangen.

Krijgen reeds hulp aan huis	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	10	30,3	34,5
Mild kwetsbaar	11	33,3	37,9
Zeer kwetsbaar	8	24,2	27,6
Totaal	29	87,9	100
Niet gekend	4	12,1	
Absoluut totaal	33	100	

Krijgen geen hulp aan huis	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	7	38,9	50,0
Mild kwetsbaar	5	27,8	35,7
Zeer kwetsbaar	2	11,1	14,3
Totaal	14	77,8	100
Niet gekend	4	22,2	
Absoluut totaal	18	100	

De tabellen laten duidelijk zien dat de personen die reeds hulp aan huis krijgen kwetsbaarder zijn dan de personen die nog geen hulp aan huis krijgen. 65,5% van de personen die reeds hulp aan huis ontvangen, is mild tot zeer kwetsbaar. Voor de personen die nog geen hulp aan huis ontvangen ligt het aandeel kwetsbare personen lager (50%). Vooral het aandeel zeer kwetsbare personen ligt opvallend hoger bij de personen die reeds hulp aan huis ontvangen (27,6% t.o.v. 14,3%). Een belangrijke aandachtsgroep daarnaast is de groep zeer kwetsbare personen die geen hulp aan huis krijgen. Dit gaat concreet over 2 van de bevroegde 80-plussers.

5.2 Sociaal contact

In dit volgend luikje bekijken we het sociaal contact van de respondenten.

Voldoende sociaal contact

De eerste tabel geeft weer of de bevroegde ouderen menen dat ze voldoende sociaal contact hebben.

	Aantal	Percentage
Ja	45	88,2
Nee	6	11,8
Totaal	51	100

11,8% van de respondenten vindt zelf dat hij of zij onvoldoende sociaal contact heeft. 88,2% van de respondenten heeft wel voldoende sociaal contact.

Telefonische contacten worden het vaakst aangehaald om meer sociaal contact te hebben (door 4 respondenten gekozen). Ook deelname aan activiteiten buitenshuis werd door 3 respondenten gekozen. Bezoek door een vrijwilliger werd niet gekozen door de ouderen.

Lid van een ouderenvereniging

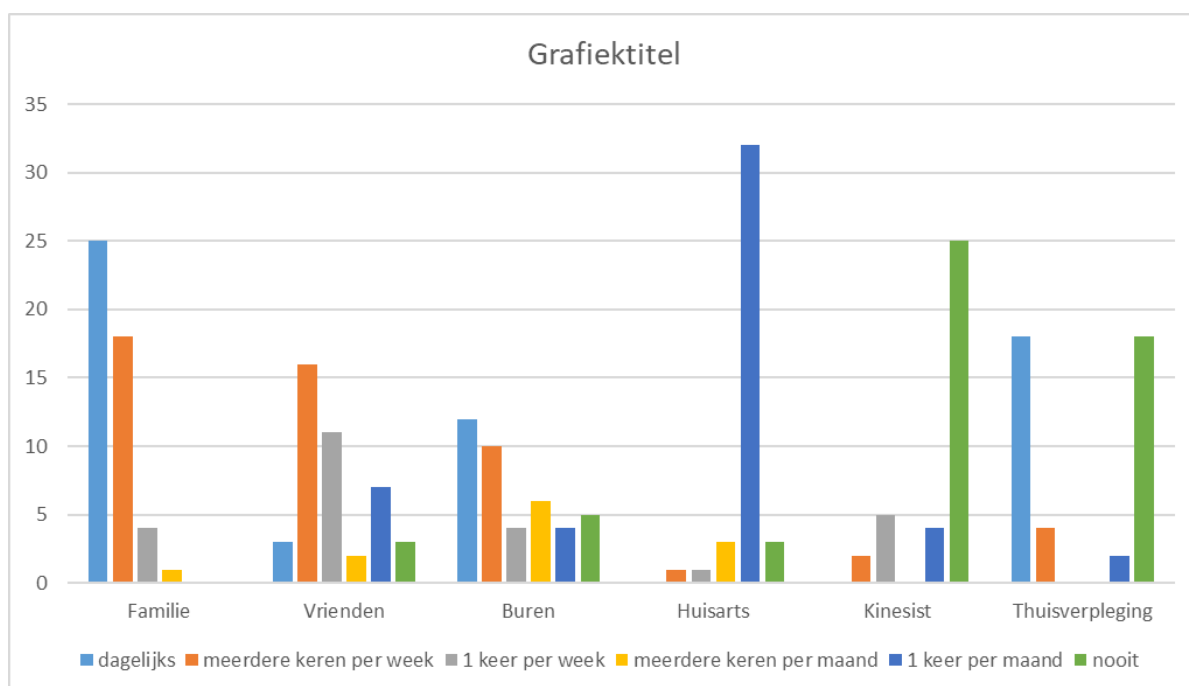
De ouderen werd gevraagd of ze lid zijn van een ouderenvereniging.

	Aantal	Percentage
Ja	37	72,5
Nee	12	23,5
Niet gekend	2	4,0
Totaal	51	100

72,5% van de respondenten is lid van een ouderenvereniging; 23,5% is geen lid.

Contact met personen in de omgeving

Vervolgens werd aan de ouderen gevraagd hoe vaak ze contact (telefonisch of bezoek) hebben met personen in hun omgeving. De onderstaande grafiek geeft de resultaten weer.

We kunnen besluiten dat vooral familie, vrienden en burens zorgen voor het dagelijkse en wekelijkse contact. Opvallend zijn de hoge aantallen bij burens: de ouderen hebben vaker contact met de burens dan met de vrienden.

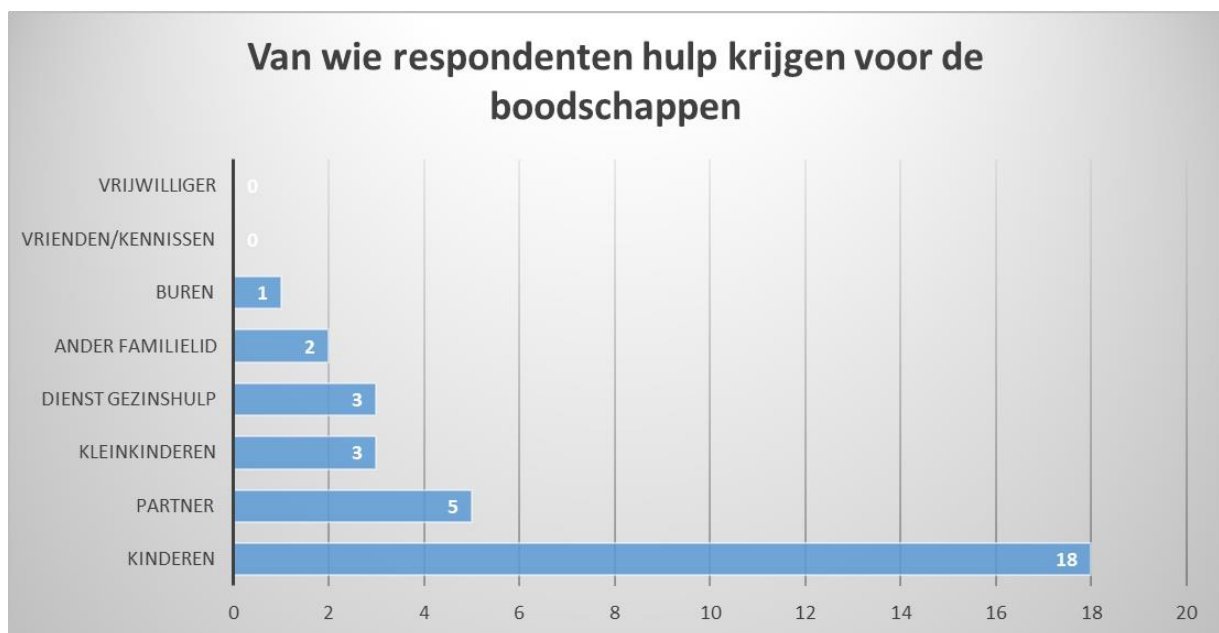
Wat betreft de professionele hulp zien we dat de meerderheid van de ouderen 1 keer per maand de huisarts ziet. Wat betreft de thuisverpleging is er vooral een verdeling tussen de categorieën 'dagelijks' en 'nooit'. Wanneer de ouderen hulp krijgen van een kinesist gebeurt dit meestal op wekelijkse basis.

5.3 Boodschappen doen

	Aantal	Percentage
Zelf	28	54,9%
Niet meer zelf	23	45,1%
Totaal	51	100%

54,9% van de respondenten doet nog zelf boodschappen. 45,1% van de respondenten doet de boodschappen niet meer zelf.

De volgende grafiek geeft weer op wie de respondenten kunnen rekenen om boodschappen te doen als ze het zelf niet meer kunnen doen.

De kinderen zijn duidelijk de grootste groep op wie de ouderen een beroep doen om boodschappen te doen: 18 ouderen die niet meer zelf de boodschappen kunnen doen rekenen hiervoor op de

kinderen (78,3%). Op de tweede plaats staat de partner (21,7%). De derde plaats wordt gedeeld tussen de kleinkinderen en de dienst gezinshulp (13%). De andere mogelijkheden komen nog minder vaak voor.

Vervolgens bekijken we of er een verschil is inzake kwetsbaarheid tussen de personen die zelf nog hun boodschappen doen en de ouderen die dit niet meer zelf kunnen doen.

Zelf boodschappen doen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	13	46,4	54,2
Mild kwetsbaar	8	28,6	33,3
Zeer kwetsbaar	3	10,7	12,5
Totaal	24	85,7	100%
Niet gekend	4	14,3	
Absoluut totaal	28	100%	

Niet meer zelf boodschappen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	4	17,4	21,1
Mild kwetsbaar	8	34,8	42,1
Zeer kwetsbaar	7	30,4	36,8
Totaal	19	82,6	100%
Niet gekend	4	17,4	
Absoluut totaal	23	100%	

De tabellen laten duidelijk zien dat de ouderen die hun boodschappen niet meer zelf kunnen doen kwetsbaarder zijn dan de ouderen die hun boodschappen wel nog zelf doen. Maar liefst 78,9% van de 80-plussers die hun boodschappen niet meer zelf doen, is mild tot zeer kwetsbaar. Voor de 80-plussers die wel nog hun boodschappen zelf doen ligt het aandeel kwetsbare personen veel lager (45,8%).

6 Globale conclusie

Met voorliggend rapport willen we graag een antwoord bieden op de vragen:

- hoe kwetsbaar zijn de 80-plussers van de deelgemeente Bekegem in Ichtegem?
- wat zijn de kenmerken van deze personen?
- op welke domeinen uit de kwetsbaarheid zich het meest?

Hiertoe werd een bevraging georganiseerd bij alle 80-plussers in de wijk. De doelgroep kreeg een korte vragenlijst aangeboden met de vraag om deze zelf in te vullen. Het OCMW van Ichtegem stond in voor de verdeling en het ophalen van de vragenlijsten evenals voor het invoeren van de verzamelde gegevens. Hierbij werden ze bijgestaan door vrijwilligers.

Vervolgens werd dit bestand aan het Steunpunt Data & Analyse bezorgd die op haar beurt instond voor de verwerking van deze gegevens. Voorliggend rapport beschrijft hiervan in detail de resultaten. In wat volgt worden de voornaamste conclusies nog eens opgesomd.

Globale kwetsbaarheid

Door de 4 componenten van kwetsbaarheid samen te nemen kunnen we een totale kwetsbaarheidsscore berekenen. Deze geeft weer in welke mate de respondenten als kwetsbaar kunnen worden beschouwd.

- 39,5% van alle respondenten die de volledige vragenlijst invulden blijkt niet kwetsbaar te zijn. 37,2% is mild kwetsbaar en 23,3% van de respondenten is zeer kwetsbaar. In absolute cijfers komt dit neer op 10 80-plussers.
- Bekijken we de verschillende deelcomponenten van kwetsbaarheid dan stellen we vast dat kwetsbaarheid zich niet op elke deelcomponent even sterk uit.
 - De fysieke component telt de grootste groep zeer kwetsbare personen (25,5%), terwijl de psychologische component het laagste aandeel zeer kwetsbare ouderen telt (2%).
 - Het laagste aandeel niet kwetsbare respondenten vinden we terug bij de sociale component. 36,4% van de respondenten is sociaal niet kwetsbaar. Hier vinden we tevens de grootste groep mild kwetsbare 80-plussers terug: maar liefst 56,8% van de bevroegde ouderen blijkt sociaal mild kwetsbaar te zijn.

Naar geslacht

- Voor de totale kwetsbaarheidsscore kunnen we concluderen dat vrouwen kwetsbaarder zijn dan mannen. Zowel het aandeel mild kwetsbare als het aandeel zeer kwetsbare 80-plussers ligt hoger bij de vrouwen dan bij de mannen.
- Op het niveau van de deelcomponenten zijn vrouwen vaker kwetsbaar op fysiek vlak, alsook op de omgevingscomponent.
- Mannen zijn kwetsbaarder op psychologisch vlak.
- Op sociaal vlak is de conclusie niet eenduidig: we zien meer milde kwetsbaarheid bij de vrouwen en meer ernstige kwetsbaarheid bij de mannen.

Naar leeftijd

- Er bevinden zich zowel meer zeer kwetsbaren onder de 90-plussers als meer mild kwetsbaren.
- Deze algemene conclusie geldt ook voor de fysieke en de omgevingscomponent.
- Het omgekeerde geldt voor de psychologische component: 80-89-jarigen zijn kwetsbaarder dan 90-plussers.
- Voor de sociale component is er nagenoeg geen verschil te zien.

Naar huishoudtype

- Voor de totale kwetsbaarheidsscore stellen we vast dat het kleinste verschil tussen de 2 huishoudtypes voorkomt bij het aandeel mild kwetsbare 80-plussers. Het verschil tussen de alleenwonenden en de samenwonenden zien we in de categorieën niet en zeer kwetsbaar. Het percentage niet kwetsbare respondenten ligt bij de samenwonenden veel hoger dan bij de alleenwonenden. Voor de categorie zeer kwetsbaar zien we daarentegen een hoger aandeel bij de alleenwonenden dan bij de samenwonenden.
- Alleenwonenden blijken op fysiek vlak kwetsbaarder te zijn dan samenwonenden.
- Samenwonenden blijken op psychologisch vlak kwetsbaarder te zijn dan alleenwonenden. Dit geldt ook voor de omgevingscomponent.
- Op sociaal vlak zijn er nagenoeg geen verschillen.

Naar woningtype

- Wat betreft de totale kwetsbaarheid zijn er grote verschillen tussen de respondenten wonend in een alleenstaande woning en de respondenten wonend in een rijwoning/halfopen woning. De respondenten wonend in een rijwoning zijn kwetsbaarder dan de respondenten wonend in een alleenstaande woning.
- Bekijken we dit op het niveau van de deelcomponenten dan stellen we vast dat de globale conclusie niet opgaat voor elke deelcomponent.
 - Op fysiek en psychologisch vlak zijn ouderen in een rijwoning/halfopen woning kwetsbaarder.
 - Op sociaal vlak geldt het omgekeerde: globaal genomen zijn bewoners van een alleenstaande woning sociaal kwetsbaarder dan bewoners van een rijwoning/halfopen woning.
 - Bij de wooncomponent is de conclusie minder eenduidig. De ouderen in een rijwoning/halfopen woning zijn kwetsbaarder dan ouderen in een alleenstaande woning, maar vooral wat betreft milde kwetsbaarheid.

Professionele hulp aan huis

Personen die reeds professionele hulp aan huis krijgen zijn kwetsbaarder dan de personen die nog geen professionele hulp aan huis krijgen.

Sociaal contact

Bijna 9 op de 10 ouderen vindt dat hij/zij voldoende sociaal contact heeft.

Boodschappen doen

Ouderen die hun boodschappen niet meer zelf kunnen doen zijn kwetsbaarder dan de ouderen die hun boodschappen wel nog zelf doen.

Bijlage: Samenvattende tabellen

Totale kwetsbaarheidsscore	Niet kwetsbaar	Mild kwetsbaar	Zeer kwetsbaar
Globaal	39,5	37,2	23,3
Man	47,4	31,6	21,1
Vrouw	33,3	41,7	25,0
80-89 jaar	42,9	37,1	20,0
90-plussers	25,0	37,5	37,5
Alleenwonenden	33,3	38,9	27,8
Samenwonenden	44,0	36,0	20,0
Alleenstaande woning	48,4	35,5	16,1
Rijwoning/halfopen woning	16,7	41,7	41,7

Fysieke component	Niet kwetsbaar	Mild kwetsbaar	Zeer kwetsbaar
Globaal	54,9	19,6	25,5
Man	62,5	16,7	20,8
Vrouw	48,1	22,2	29,6
80-89 jaar	58,1	18,6	23,3
90-plussers	37,5	25,0	37,5
Alleenwonenden	52,2	17,4	30,4
Samenwonenden	57,1	21,4	21,4
Alleenstaande woning	65,8	15,8	18,4
Rijwoning/halfopen woning	23,1	30,8	46,2

Psychologische component	Niet kwetsbaar	Mild kwetsbaar	Zeer kwetsbaar
Globaal	67,3	30,6	2,0
Man	62,5	37,5	0,0
Vrouw	72,0	24,0	4,0
80-89 jaar	65,9	31,7	2,4
90-plussers	75,0	25,0	0,0

Alleenwonenden	77,3	18,2	4,5
Samenwonenden	59,3	40,7	0,0
Alleenstaande woning	70,3	27,0	2,7
Rijwoning/halfopen woning	58,3	41,7	0,0

Sociale component	Niet kwetsbaar	Mild kwetsbaar	Zeer kwetsbaar
Globaal	36,4	56,8	6,8
Man	36,8	52,6	10,5
Vrouw	36,0	60,0	4,0
80-89 jaar	36,1	55,6	8,3
90-plussers	37,5	62,5	0,0
Alleenwonenden	36,8	57,9	5,3
Samenwonenden	36,0	56,0	8,0
Alleenstaande woning	34,4	56,3	9,4
Rijwoning/halfopen woning	41,7	58,3	0,0

Omgevingscomponent	Niet kwetsbaar	Mild kwetsbaar	Zeer kwetsbaar
Globaal	56,9	31,4	11,8
Man	62,5	20,8	16,7
Vrouw	51,9	40,7	7,4
80-89 jaar	62,8	27,9	9,3
90-plussers	25,0	50,0	25,0
Alleenwonenden	60,9	26,1	13,0
Samenwonenden	53,6	35,7	10,7
Alleenstaande woning	63,2	23,7	13,2
Rijwoning/halfopen woning	38,5	53,8	7,7

Colofon

Deze analyse werd opgemaakt op vraag van het gemeentebestuur van Ichtegem in opdracht van de Deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen.

Carl Decaluwé (Gouverneur)

Bart Naeyaert, Jean de Bethune, Sabien Lahaye-Battheu, Jurgen Vanlerberghe (gedeputeerden)

Geert Anthierens (provinciegriffier)

Redactie: Lore De Jonghe

Verantwoordelijke uitgever: Ann Tavernier, directeur dienst EEIS

Voor meer informatie: <https://www.west-vlaanderen.be/dataanalyse>
data.analyse@west-vlaanderen.be